



[HTTPS://NAAMGHAR.ORG/](https://naamghar.org/)

# Naamghar Association of America

## NEWSLETTER

Volume 8/Issues 3

July – September 2025

### MESSAGE FROM THE *BOR-MEDHI*

Dear community members and well-wishers of NAAM,

I am following up on my earlier communication regarding the announcement for a public temporary Naamghar for Naamghar Association of America (NAAM). Please find that communication elsewhere in this newsletter. On behalf of NAAM, I would like to welcome everyone to our new publicly accessible community Naamghar in Martinsville, NJ and seek your graceful presence in the *Guru Axon* consecration ceremony on Saturday, November 15, 2025, from 11:00 AM.

The event will start promptly at 11:00 AM with the *pratisthapon* of the *Guru Axon* followed by *Nam-Proxongo*. Light refreshments will be served. We also welcome anyone willing to perform any Sattriya dance, Borgeet or any other relevant performance. Please send us an email at: [naaminfo@naamghar.org](mailto:naaminfo@naamghar.org) with your name and the item to be performed.

**Event venue:** 1600 Washington Valley Road, Martinsville NJ 08836.

**Date:** Saturday, November 15, 2025.

**Start time:** 11:00 AM. End time: 5:00 PM.

This is a very auspicious opportunity for all the community members to participate in decorating and making our sacred *Guru Axon* a grand symbol of our community.

We are planning to put one hundred and eight silver flowers on the Gamosa adorning the steps of the *Guru Axon* that represent the *Sapta Baikuntha* leading to the *Amohi-Ghar* where the

*Gunamala* is placed. **Anyone willing to place silver flowers on the *Guru Axon* will be able to place an order by sending us an email at: [naaminfo@naamghar.org](mailto:naaminfo@naamghar.org) with the person's name and quantity of flowers desired. Since we have a very limited number of flowers, we will reserve the flowers on a first come first served basis. The cost of each flower is \$20.00 (twenty dollars) and can be paid at <https://naamghar.org/payportal/> or by cash on the day of the event.**

NAAM organized a heartfelt Shraddhanjali (Tribute) to Zubeen Garg on September 28 at the premises of the new Naamghar mentioned above: *A Tribute to Zubeen Garg - The Voice of the Soul, the Pride of Assam* (more details with a photo in another section of the newsletter)

NAAM also led and actively participated with Naam-Praxanga at the Tirubhav Tithi of Srimanta Sankardeva organized by NEIACO at the Ved Mandir premises on September 28, 2025.

Our Naamghar runs on the contributions from the members of the community. As always, please donated generously to our Naamghar.

Thank you all,

Sincerely,

Dr. Binoy K. Bordoloi, *Bor-Medhi*

**Chairman, NAAM**

**Email:** [binoy.bordoloi@gmail.com](mailto:binoy.bordoloi@gmail.com)



---

## UPDATES ON THE FUND-RAISING ACTIVITIES

- **DONATION TO NAAM FOR TAX BENEFIT:** Consider making NAAM as one of the beneficiaries of your estate planning and/or donate for potential tax benefits for the current tax year (please consult your tax adviser for details).
- ***If your employer matches your donation to a charitable organization (direct or through payroll deductions), please add “Naamghar Association of America, Inc.” as one the beneficiaries.***
- NAAM is soliciting your donations via its website (<https://naamghar.org/>), NAAM Facebook page (<https://www.facebook.com/NaaamgharAssociationOfAmerica/>), and the “DONATE” button on this page to

fund a community Naamghar in North America.

- NAAM is looking forward to an active participation of the community (Assamese diaspora) for realizing a common dream of building a Naamghar in North America. Please use the “DONATE” button below and/or contact Dr. Binoy Bordoloi at [binoy.bordoloi@gmail.com](mailto:binoy.bordoloi@gmail.com) for additional information. Thank you!



Please contribute to NAAM's effort to build a naamghar in North America:



---

# CONCEPT REPORT ON THE PROPOSED 'SANKARADEVA CULTURAL CENTER AND NAAMGHAR' IN NEW-JERSEY, USA

*By NAAM Executive Committee*

The proposed '**Sankaradeva Cultural Center and Naamghar**' in New-Jersey, USA, is an ambitious conceptual project envisioned on approximately 3 acres of land. This conceptually proposed complex aims to serve as a vibrant cultural and spiritual hub that preserves Assamese heritage while embracing for the broader community activities.

In addition to its cultural and social significance, the project emphasizes financial sustainability to ensure smooth operations and long-term maintenance. The inclusion of a banquet hall for weddings, festivals and social events along with a dining hall supported by a well-equipped kitchen, will create avenues for revenue generation.

The performing art hall may be used for Arts and varied exhibitions and workshops, further contributing to financial stability. A dedicated guest house will provide accommodation for visitors, artists and scholars to sustain the complex's upkeep and day to day expenses, while the library and administrative office will support educational and community activities.

Given the present fund constraints, the project is planned to be executed in a phased manner to ensure steady progress without compromising its core vision. As part of this approach, the

dining area and performing arts hall may be integrated with the banquet hall to optimize space and resources during the initial phase. This flexible design strategy will allow the complex to function efficiently from the outset while enabling future expansions as additional funds become available.

By balancing cultural aspirations with practical execution, the '**Sankaradeva Cultural Center and Naamghar**' aspires to be a self-reliant institution that continues to serve the Assamese community for generations to come.

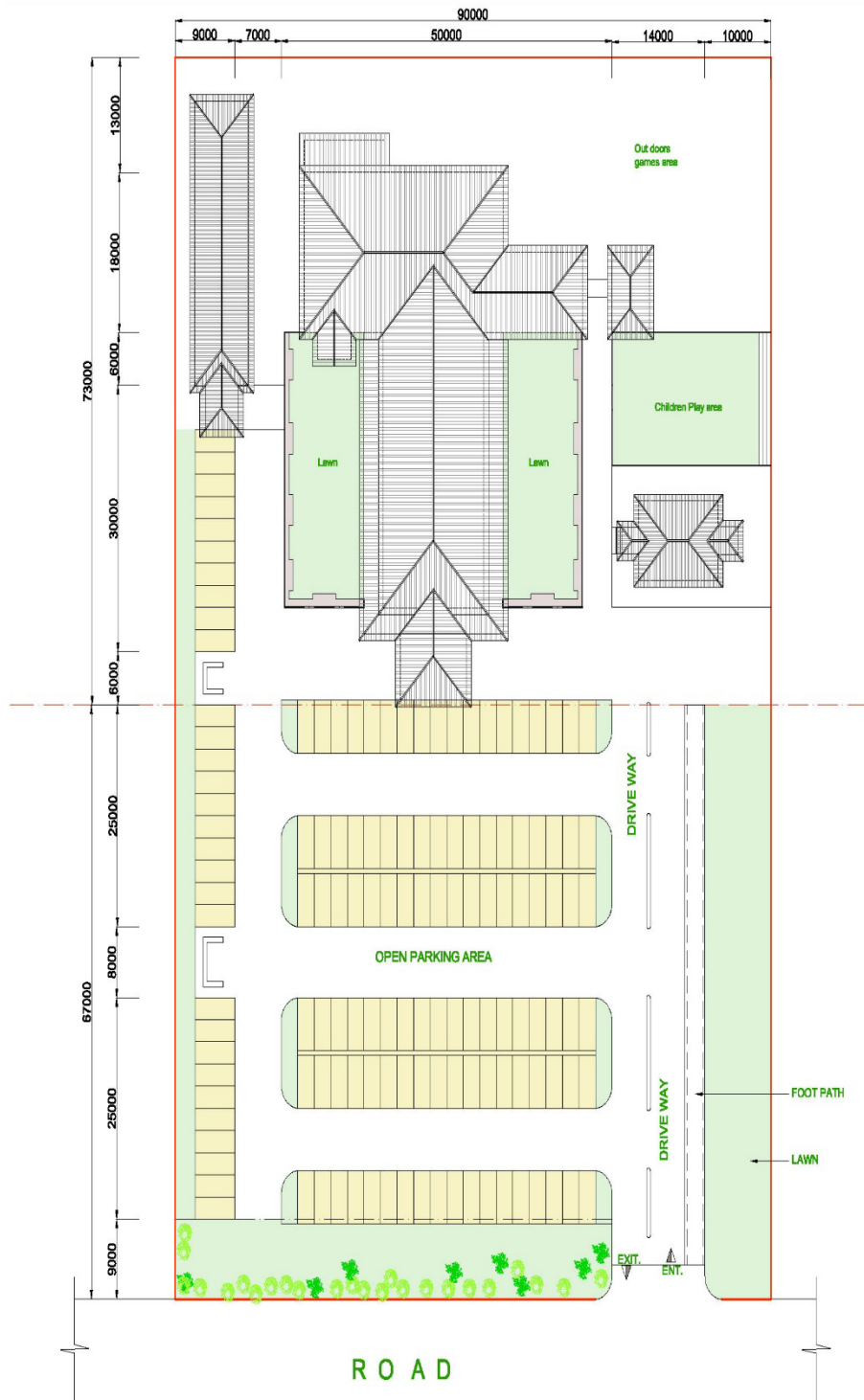
**NAAM** is very pleased to share some preliminary architectural designs created by renowned architect firm DESIGN PLENUM from Guwahati, India, in the next two pages.

Please note that these plans are their conceptual phases only and we are sharing them with you for information purposes only.

We hope that this information will motivate you to open your purses and donate to NAAM so that the dream of having a Naamghar in North America is finally realized. Thank you!



## ROOF PLAN



PROJECT :-

Proposed Sankardev Cultural  
Centre and Namghar in New  
Jersey, USA.

TITLE :-

ROOF PLAN

ALL DIMENSIONS ARE IN MM.  
ONLY WRITTEN DIMENSIONS  
TO BE FOLLOWED.

CONSULTANT

**DESIGNERS PLENUM**

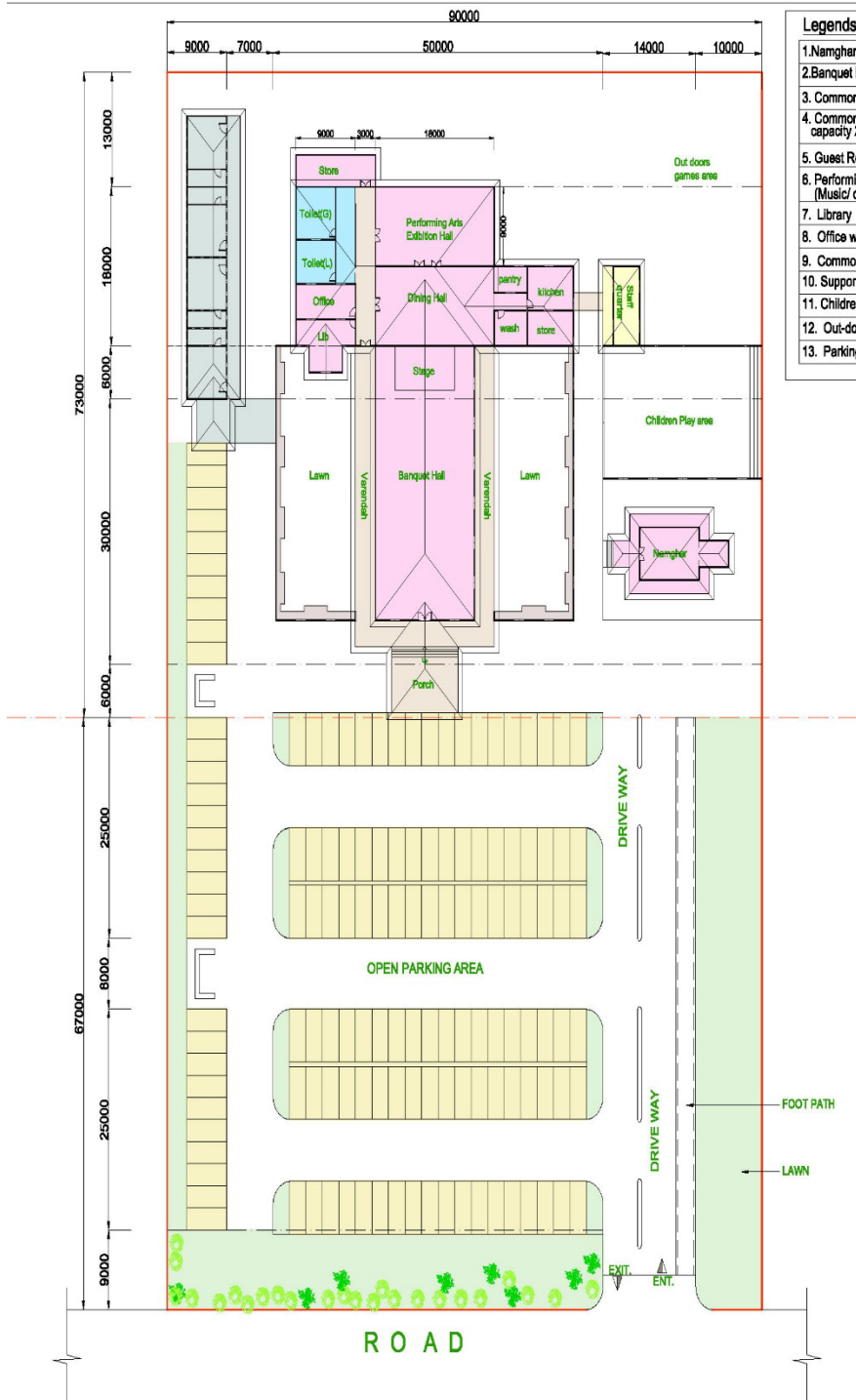
\*ASHIANA\* 1ST FLOOR, SARBOJAYA PATH,  
ABC, GUWAHATI-781005

ARCHITECT:

MR. RANJIB BARUAH

DATE: 20-03-2025

# FLOOR PLAN



## Legends :-

1. Namghar / Monikut - capacity 100 persons	: 125.00 sqm
2. Banquet Hall --- capacity 400 persons	: 188.00 sqm
3. Common Toilets - Gents & Ladies	: 100.00 sqm
4. Common Dining Hall - capacity 200 persons / pantry/ Kitchen	: 301.00 sqm
5. Guest Rooms - 4 Nos.	: 285.00 sqm
6. Performing Art's Hall / Exhibition hall for (Music/ dance/ drama/ bhowne etc.)	: 189.00 sqm
7. Library	: 43.00 sqm
8. Office with toilet	: 38.00 sqm
9. Common store room	: 44.00 sqm
10. Supporting staff quarters	: 62.00 sqm
11. Children play area	
12. Out-door games	
13. Parking area	: Approx 160 cars

## PROJECT :-

Proposed Sankardev Cultural Centre and Namghar in New Jersey, USA.

## TITLE :-

FLOOR PLAN

ALL DIMENSIONS ARE IN MM.  
ONLY WRITTEN DIMENSIONS  
TO BE FOLLOWED.

## CONSULTANT

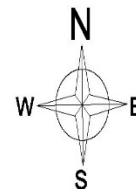
DESIGNERS PLENUM

"ASHIANA" 1ST FLOOR, SARBODAYA PATH,  
ABC, GUWAHATI-781005

## ARCHITECT:

MR. RANJIB BARUAH

DATE: 20-03-2025



## DONATION TIERS FOR NAAM

There are many ways you can donate to NAAM, so please find the options suitable for you.

### Donation and Membership Details:

#### 1. \$10,000 (Cash and/or Asset)

- a) Category: Subha-anudhyayi
- b) Installments: 25 x \$400
- c) Additional Benefits: Reserved Seating & Life Membership & Blue Plaque

#### 2. \$5,000 (Cash and/or Asset)

- a) Category: Subha-kamanakari
- b) Installments: 25 x \$200
- c) Additional Benefits: Life membership & Green Plaque

#### 3. \$1,000 (Cash)

- a) Category: Mangal-kamanakari
- b) Installments: 20 x \$50
- c) Additional Benefits: White Plaque

#### 4. \$100 (Cash)

- a) Category: Kalyan-kankhi
- b) Installments: N/A
- c) Additional Benefits: N/A

#### 5. \$50 (Cash)

- a) Category: Hita-kankhi
- b) Installments: N/A
- c) Additional Benefits: N/A

Please click on the "DONATE" button below and/or contact Dr. Binoy K. Bordoloi at [binoy.bordoloi@gmail.com](mailto:binoy.bordoloi@gmail.com) for additional information.



Please contribute to NAAM's effort to build a naamghar in North America:



---

# IDEAS FOR FUND RAISING DRIVE

## *By NAAM Executive Committee*

Please review the information below and give us your constructive thoughts in achieving and exceeding that target. Please contact Dr. Binoy K. Bordoloi at [binoy.bordoloi@gmail.com](mailto:binoy.bordoloi@gmail.com) for additional information.

- **Common Yearly Ones: ~\$80K**

- Regular yearly fund raising event
  - Dinner with celebrities - \$10K
  - Cultural functions - \$10K
  - Other (like in Sankardev Tithis) - \$10K
- Plaque placement for love ones (say 50 plaques/150) ~ \$7.5K
- Selling Sankardev Literatures : \$5K
- Misc: \$10K
  - Materials donation : 5K (like car/boat) – This has lots of legalities and formalities
  - Other - \$5K
- Special fund-raising events: \$30K (virtual/social media/in person)

- **Total for next 3 years : ~\$200K**

- **Initial Pledges: \$350K (Most important one)**

- 70% of NE families and 25% of across US/Canada (\$100/each as token): \$26.5K
  - $(200 \times .70) + (500 \times 0.25) = 140 + 125 = 265$  families
- \$50K x 1 = \$50K - Requires to develop benefits matrix
- \$25K x 2 = \$50K - Requires to develop benefits matrix
- \$10K x 15 = \$150K- Requires to develop benefits matrix
- \$2500 x 20 = \$50K- Requires to develop benefits matrix
- \$1000 x 50 = \$50K - Requires to develop benefits matrix

- **Construction Related : \$70K**

- Floor tiles (say 50/1000) ~50K (only applicable for new building)
- Brick (only possible for new building – Say \$100/200) ~ \$20K (applicable for new building)

- **Expected Total in 3 years : \$700K (we could get close to \$500K in reality if everything works out)**



---

## ANNOUNCEMENT FOR PUBLIC TEMPORARY NAAMGHAR FOR NAAM

**Dear Well-Wishers of NAAM,**

With utmost gratitude to the Almighty and our revered Gurujona, Naamghar Association of America (NAAM) is overjoyed to share a historic moment in the journey towards establishing a publicly accessible Naamghar in North America. Following the maiden visit of the Satradhikar of Sri Sri Auniati Satra, Dr. Pitambar Dev Goswami to the United States in September 2016, we have entered into a covenant agreement with the organization Sanctuary & Seed to establish our public temporary Naamghar, beginning September 1, 2025. Although it took us nearly nine years to attain this, this important milestone of having a publicly accessible Naamghar is made possible by the support and the many small and big contributions from each one of you. NAAM would like to express our heartfelt thanks to the entire community. This sacred space will serve as a spiritual home for devotees to gather, perform Naam-Prasanga, pray and reflect.

The temporary Naamghar will be located at:  
*1600 Washington Valley Rd  
Martinsville, NJ 08836*

### **A humble request to all well-wishers:**

While the covenant agreement begins on September 1st, we kindly ask that you refrain from visiting the site until further notice. We will need time to prepare the space and ceremoniously move in the Guru Axon. In the coming days, we shall share further details about our inaugural prayers for establishing the

Guru Axon within this Temporary Naamghar.

### **Support Our Sacred Mission:**

As we take this blessed step forward, it comes with added expenses. We invite the members of the community to contribute towards the rental expenses of our Temporary Naamghar and towards the long-term goal of establishing our permanent Naamghar in the US. Your offerings will help sustain this spiritual endeavor and ensure its availability for generations to come.

You may donate

at: <https://www.naamghar.org/payportal>.

Donations are tax-deductible as NAAM is a 501 c(3) organization. Each contribution will be respectfully recorded and accumulated over lifetime for each individual or family.

Please stay connected and continue offering your prayers and support as we walk this blessed path together.

Thank you.

On behalf of the board of trustees, Naamghar Association of America Inc. (NAAM),

Dr. Binoy Kr. Bordoloi Bor Medhi

Chairman

Naamghar Association of America,  
Inc. (NAAM)

Web: <https://naamghar.org>

Email: [naaminfo@naamghar.org](mailto:naaminfo@naamghar.org)



## A MEMORIAL TRIBUTE (SHRADHANJALI) TO ZUBEEN GARG – VOICE OF THE SOUL, PRIDE OF ASSAM

A memorial tribute to Zubeen Garg, Voice of the Soul and pride of Assam, was offered by NAAM on September 28, 2025 in its temporary Naamghar in Martinsville, NJ (mentioned earlier). NAAM Chairman (Bor-Medhi), Dr. Binoy Bordoloi, narrated the story when Zubeen Garg came to participate at the first cultural function of NAAM held on December-2, 2017, when the Auniati Satradhikar with a few Bhakats came with the *Guru Axon* to be delivered to NAAM. Zubeen sang the Borgeet “Brahma Aadi Kori..” with an acoustic guitar at the stage to get the function started.



**Pic: attendees at the Zubeen Garg tribute event organized by NAAM**

The following is a summary of the speech delivered by Chairman on Sept-28:

জুবিন গাৰ্গলৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি – আত্মাৰ স্বৰ, অসমৰ গৰিমা ভাৰতীয় সংগীতৰ বিশাল সংগীতসম্পদে, জুবিন গাৰ্গৰ দৰে গম্ভীৰ আৰু দীঘলীয়া প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰা কণ্ঠ খুব কমেই আছে – এটা নাম যিয়েবৰ্ণ, ভাষা আৰু সীমাৰ ওপৰত গৈয়ে নিজৰ স্থান দখল কৰিছে। অসমৰ সত্যি কাৰ এটি জয়ন্ত পুত্ৰ, জুবিন কেৱল এজন গায়ক নহয়; তেওঁ হৈছে এখন আন্দোলন, এটা সুৰ, এটা স্পন্দন – যি য়ে প্ৰতিটো অসমীয়া হৃদয়ৰ পৰা বৈছে। তেওঁৰ সৰল আৰম্ভণিৰ পৰা প্ৰতিটো ঘৰলৈ পৰিচিত নামলৈ যাত্ৰাটো

আছিল উদ্যম, নিষ্ঠা আৰু অসীম প্ৰতিভাৰ এটি গাথা। \_  
“ইয়া আলী”\_ৰ কৰুণ সুৰ,  
\_“মায়াবিনী ৰাতিৰ বুকুত”\_ৰ সাংস্কৃতিক গভীৰতা,  
অথবা অসংখ্য অসমীয়া গীত – যিবোৰ আজি পৰিচয় আৰু গৌৰৱৰ গান হৈ পৰিণত হৈছে – জুবিনে আমাৰ বাবে এটা সংগীতঐতিহ্য থৈ গৈছে, যিটো প্ৰজন্মৰ পিছত প্ৰজন্মলৈ প্ৰতিধ্বনি হৈ থাকিব। গায়ক, সংগীতকাৰ, গীতিকাৰ, অভিনেতা, চলচ্চিত্ৰ নিৰ্মাতা আৰু সমাজ কৰ্মীহিচাপে জুবিন হৈছে প্ৰতিভাৰ এক পূৰ্ণ ৰূপ। অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ আৰু সংগীতত তেওঁৰ অৱদান কেৱল এই ক্ষেত্ৰখনক উচ্চতালৈ নোলোৱাই, বিশ্ব মঞ্চতো স্থান দিবলৈ সক্ষম হৈছে। বহুভাষাত গাই চাব পাৰে আৰু সংগীতত অনুভৱৰ গভীৰতা বজাই ৰাখিব পাৰে – এইটো তেওঁৰ প্ৰতিভাৰ উজ্জ্বল প্ৰমাণ। কিন্তু জুবিন কেৱল সংগীতৰে সীমাবদ্ধ নহয়। তেওঁ হৈছে ৰাইজৰ কণ্ঠ – সাহসেৰে যি যিকোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়ত মত প্ৰকাশ কৰে, নিজৰ মঞ্চ ব্যৱহাৰ কৰে সমাজিক পৰিৱৰ্তন, পৰিবেশ সচেতনতা আৰু উত্তৰপূৰ্বাঞ্চলৰ উন্নয়নৰ বাবে। তেওঁ নিজৰ অনুভৱ খোলা হৃদয়ে প্ৰকাশ কৰে আৰু নিজৰ মাটিৰ লগত গৰ্বভৰকৈ জড়িত হৈ থাকে। ব্যৱসায়িক সংগীতৰ যুগত, জুবিন গাৰ্গ এতিয়াও বৈ আছে সত্য, সহজ আৰু আন্তৰিক ৰূপত – এজন দুস্প্ৰাপ্য শিল্পী, যিয়ে গীত গায় কেৱল খ্যাতিৰ বাবে নহয়, সঁচা, সংস্কৃতি আৰু ৰাইজৰ বাবে।

“জুবিন কেৱল এজন শিল্পী নহয়; তেওঁ এটা অনুভূতি, সংগীতৰ ৰূপত এটা বিপ্লৱ।”

আমি তেওঁৰ জীৱন আৰু কৰ্ম উদযাপন কৰোঁতে, তেওঁৰ দৃঢ়তা আৰু দৃষ্টিভংগীত অনুপ্ৰাণিত হৈ থাকোঁ। তেওঁৰ গীত সদায় আমাৰ হৃদয় পোহৰাব, আৰু তেওঁৰ ঐতিহ্যে প্ৰজন্মক অনুপ্ৰাণিত কৰিব – ডাঙৰ সপোন দেখা, উচ্চস্বৰে গোৱা আৰু গৰ্বেৰে আগবাঢ়িবলৈ। “জুবিন গাৰ্গ ৰ কণ্ঠ অনন্ত, আৰু আত্মা অদম্য।” আমাৰ জীৱনৰ সংগীত হোৱাৰ বাবে আপোনাক ধন্যবাদ।



### অসমীয়া জনজীৱনৰ বটবৃক্ষ মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ \*\*

-জয়ন্তীমালা বৰপূজাৰী

১৯৬৩ চনৰ কথা। তেতিয়া মই পঞ্চমমান শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰী। পিচদিনা স্কুলত মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱৰ তিৰোভাৱ তিথি পালন কৰা হ'ব। মাহ-প্ৰসাদৰ লোভতে আমি সকলো পুৱা ৮ বজাতে স্কুলত উপস্থিত হবলৈ সাজু। কিন্তু আগদিনা হঠাৎ আমাৰ শ্ৰেণীৰ বাইদেৱে ক'লে নাম-প্ৰসঙ্গৰ আগতে মই মহাপুৰুষজনাৰ বিষয়ে সকলোৰে আগত দুআশাৰ ক'ব লাগিব। মোৰ পানীত হাঁহ নচৰা অৱস্থা। কুসুম্বৰ শিৰোমণি বাৰভূঞা আৰু সত্যসন্ধাৰ পুতেক শঙ্কৰ সবুতেই ঘাটমাওৰা হৈ বুঢ়ীমাক খেৰসূতিৰ তত্বাৱধানত ডাঙৰ দীঘল হৈছিল; বাৰ বছৰ বয়সত অ-ফলা, ক-ফলা শিকি আ-কাৰ ই-কাৰ নজনাকৈয়ে কৰতল কমল, কমল দল নয়ন, ভৱ দৱ গহন, গহন বন শয়ন... আদি সুললিত অৰ্থৱহ কবিতা লিখি বিষ্ণু বন্দনা কৰি সকলোকে আচৰিত কৰিছিল; আনকি তেওঁ ভৰ বাৰিষাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ সাঁতুৰি পাৰ হৈ সকলোকে চমক খুৱাইছিল; এনেকুৱা দুই-চাৰিটা শিশুৰ মনত ছাপ পেলাব পৰা কথা জনাৰ বাহিৰে বিশেষ গুৱান মোৰ নাছিল।

অসমীয়া জনজীৱনত মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ হ'ল এজোপা বটবৃক্ষ। এজোপা বটবৃক্ষ, অৰ্থাৎ বৰগছ, যি গছৰ শাখা-প্ৰশাখাই ঠাল-ঠেঙুলি মেলি ৰ'দে-বৰষুণে তাৰ তলত আহি থিয় দিয়াসকলক আশ্ৰয় দিয়ে। তেখেতৰ আদৰ্শই শিপা-উপশিপা হৈ আমাৰ সমাজখনক ধৰি ৰাখিছে। গছৰ শিপা মাটিৰ বহুত তললৈ সোমাই গৈ গছজোপা জীয়াই ৰখাৰ দৰেই খ্ৰীষ্টীয় পোন্ধৰশ শতিকাত জন্ম লোৱা এইজনা কালজয়ী মহাপুৰুষৰ গৰিমা যোৱা পাঁচশ পয়সতৰ বছৰ ধৰি বৃহত্তৰ অসমীয়া সমাজজীৱনৰ আঁহে আঁহে, কোঁহে কোঁহে সোমাই সঞ্জীৱনী সুধাৰ কাম কৰি আহিছে। পোন্ধৰশ শতিকাৰ নগাৱঁৰ বৰদোৱাৰ ওচৰৰ আলিপুখুৰীৰ এইজোপা বৰগছে সমগ্ৰ অসম, আচলতে তাহানিৰ বৃহত্তৰ অসমখনক আজিও ভক্তিৰসৰ মাজেৰে মানৱপ্ৰেমৰ সুশীতল ছাঁ দি আছে। সেই ছাঁ মানৱ জীৱনৰ আধ্যাত্মিক ছাঁ। পোহৰ আঁতৰাৰ লগে লগে ছাঁ নোহোৱা হয়; কিন্তু ক্ষণজন্মা মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ গুৱানৰ পোহৰ আজিও বিকীৰ্তিত হৈ অসমীয়া সমাজখনক উদ্ভাসিত কৰি আছে।

আজি সেই মহাপুৰুষজনক স্মৰণ কৰিবলৈ লৈ তাহানিতে মোৰ মনত উদয় হোৱা এটা প্ৰশ্ন আজিও স্মৰণ কৰোঁ – বালক শঙ্কৰক মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ হোৱাত সহায় কৰা বুঢ়ীমাক খেৰসূতিয়ে বাৰু সমাজত প্ৰাপ্য সন্মান পালে নে? আইতা খেৰসূতিৰ গুৱানৰ গৰিমাৰ বিষয়ে বহলাই জানিবলৈ পোৱা হ'লে? সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাদেৱে কৈছিল, “ঘৰখনেই শিশুৰ আচল শিক্ষাৰ ঠাই”। শিশুৰ শাৰীৰিক, মানসিক বিকাশত, চৰিত্ৰ গঠনত পৰিয়ালৰ প্ৰভাৱ অপৰিসীম। আৰু পিতা-মাতাৰ অবৰ্তমানত সেই শিক্ষা শঙ্কৰে নিশ্চয় আইতাকৰ পৰাই পাইছিল। তেনে এগৰাকী মহীয়সী নাৰী বিষয়ে কিয় আজি অসমীয়া সমাজে নাজানে বা জানিব নিবিচাৰে সেই কথা আজিও মোৰ বোধগম্য নহ'ল। অৱশ্যে এই বিষয়টো ইয়াত আলোচনা কৰিব বিচৰা নাই।

শঙ্কৰ বাৰ বছৰ বয়সত শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে প্ৰথম মহেন্দ্ৰ কন্দলিৰ টোললৈ যায়। পিতৃ কুসুম্বৰৰ নামৰ আধাৰত তেওঁ জন্মসূত্ৰে পোৱা নাম আছিল শঙ্কৰবৰ। শিশু শঙ্কৰৰ অতুলনীয় প্ৰতিভা দেখিয়ে হয়তো গুৰু মহেন্দ্ৰ কন্দলিয়ে তেওঁৰ নাম শঙ্কৰদেৱ ৰাখে। পৰিয়ালৰ পৰম্পৰামতে ভূঞাসকল শাক্ত ধৰ্মাৱলম্বী পূজা-পাতল কৰা মানুহ আছিল। কিন্তু ক্ষণজন্মা পুৰুষ শঙ্কৰদেৱ আছিল এজন দ্ৰষ্টা। বিভিন্ন শাস্ত্ৰ অধ্যয়ন কৰি লাভ কৰা গুৱানৰ পোহৰত তেওঁ বুজি পাইছিল ভগৱান আচলতে এজনেই যি অসীম আৰু নিৰাকাৰ।

নিজৰ অজ্ঞানতাৰ ফলত মাথো মানুহে তেওঁক বেলেগ বেলেগ ৰূপত কল্পনা কৰি পূজা কৰে । তেনে এজন যুগপ্ৰস্তু মহাপুৰুষৰ বিশাল ধৰ্মীয় অৱদানৰ কথা ক’বলৈ চেষ্টা কৰাটোও মোৰ কাৰণে কেৱল দুঃসাহস ।

১৯৫৭ চনত শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ ৫০০ বছৰীয়া জয়ন্তী উপলক্ষ্যে তিনিচুকীয়াত মোৰ দেউতা, স্বৰ্গীয় ব্ৰজেন্দ্ৰচন্দ্ৰ বৰপূজাৰীয়ে নিৰ্দিষ্ট বক্তা হিচাপে দিয়া “দাৰ্শনিক মহাপুৰুষ শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ আৰু তেওঁৰ অদ্বৈতবাদ” শীৰ্ষক ভাষণৰ আধাৰতে মহাপুৰুষজনাৰ ধৰ্মমতৰ বিষয়ে দুআষাৰ ক’বলৈ আগবাঢ়িছোঁ । ভাষণৰ আৰম্ভণিতে গুৰুবন্দনা কৰি তেখেতে কৈছিল—

অথগু মণ্ডলাকাৰং ব্যাপ্তং যেন চৰাচৰম্ ।

তৎপদং দৰ্শিতং যেন তস্মৈ শ্ৰীগুৰৱে নমঃ ।।

অসীম বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ চৰ অচৰ সকলোৰে মাজত বিয়পি থকা পৰমব্ৰহ্মৰ পাদ যুগল যি দৰ্শন কৰিলে সেই গুৰুক প্ৰণাম । মঙ্গলময়ে যেতিয়া আমাৰ সমষ্টিৰ কল্যাণৰ কাৰণে মহাপুৰুষৰূপে আমাৰ মাজত ধৰা দিয়া আমি দেখা পাওঁ, সেই মহাপুৰুষজনাক আৰু মহান আৰু মহীয়ান কৰি তুলি তেওঁক বৃহত্তৰ সমষ্টিৰ কল্যাণৰ কাৰণ কৰি তোলাটো আমাৰ কৰ্তব্য । শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱকো যদি আমি বৃহত্তৰ সমষ্টিৰ মাজত প্ৰতিষ্ঠা কৰি তুলিব পাৰোঁ, তেতিয়াহে তেওঁৰ প্ৰতি প্ৰকৃত শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰা হ’ব । ভগৱান অক্ষয়, অনাদি, অনন্ত । “একং সৎ তং বহুধা আহৰ্মতিভেদাৎ” । দুৰ্মতিৰ কাৰণে মানুহে বেলেগ বেলেগ নাম দি মাতিলেও তেওঁ একমাত্ৰ “সৎ” । একমাত্ৰ সত্য । একমাত্ৰ স্থিতি । সকলো স্থিতিয়েই ভগৱান । সকলো কৰ্তাই ভগৱান । সকলো কামেই ভগৱৎকৰ্ম । সকলো ক্ৰিয়া ভগৱৎক্ৰিয়া । এই কৰ্তা-কৰ্ম-ক্ৰিয়াৰ প্ৰকৃত জ্ঞান দিবৰ কাৰণে আমাক গুৰুৰ প্ৰয়োজন, শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ হ’ল তেনে এজন গুৰু ।

বাল্যকালতে শঙ্কৰৰ মনত ভগৱৎপ্ৰেমৰ যি বীজ ৰোপন হৈছিল, মহেন্দ্ৰ কন্দলিৰ টোলত শাস্ত্ৰ অধ্যয়ন কৰি থাকোতেই হয়তো সেই আধ্যাত্মিক চিন্তাই খোপনি পুতিছিল । টোলৰ শিক্ষাৰ অন্তত তেওঁ কিছুদিন ভূঞাগিৰিৰ দায়িত্ব লৈছিল যদিও সেই কামৰ প্ৰতি কোনো আগ্ৰহ অনুভৱ নকৰিলে । প্ৰথমা পত্নীৰ বিয়োগৰ পিচত হয়তো তেওঁ আৰু সংসাৰ বিৰাগী হৈ পৰে আৰু মনৰ মাজত জুমুৰি দি ধৰা প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ বিচাৰি তীৰ্থ ভ্ৰমণত ওলাই গৈছিল । সেই সময়ত ভাৰতত ভক্তি আন্দোলনৰ ঢৌ চলি আছিল । ১২ বছৰ কাল জগন্নাথ পুৰী, গয়া, মথুৰা, বৃন্দাবনধাম, অযোধ্যা, দ্বাৰকা, ৰামেশ্বৰম আদি তীৰ্থসমূহ ভ্ৰমণ কৰা সময়ছোৱাত শঙ্কৰদেৱে অনেক পণ্ডিত লগ কৰি প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ বিচাৰি ফুৰিছিল ।

খ্ৰীষ্টীয় পোন্ধৰশ-ষোল্লশ শতিকাৰ ভাৰতৰ ৰাজনৈতিক আৰু সামাজিক পটভূমি অতি অস্থিৰ আছিল । এফালে বাৰে বাৰে হোৱা বিদেশী আক্ৰমণত ৰাজ্যবোৰ নিশকতীয়া হৈ পৰিছিল, আৰু আনফালে সমাজত চলি থকা জাতিভেদ, ধৰ্মীয় খোৱা-কামোৰাই সাধাৰণ ৰাইজক জুৰুলা কৰিছিল । গীতাত এফাঁকি শ্লোক আছে—“পৰিত্ৰাণায় সাধুনাং বিনাশায় চ দুষ্কৃতাং ধৰ্মসংস্থাপনায় সন্তুৰামি যুগে যুগে” আৰু কৈছে ভগৱানে সংকটৰ সময়ত যুগে যুগে একোটা অৱতাৰ ধৰাৰ দৰেই অসমৰ সামাজিক সংকটৰ সময়ত শঙ্কৰদেৱ এজন ত্ৰাণকৰ্তা ৰূপত আৱিৰ্ভাৱ হৈছিল । ছেদেলি-ভেদেলি হ’বলৈ ধৰা এডাল মালাত গাঁথি ধৰি ৰাখিবৰ শঙ্কৰদেৱে বিভিন্ন পন্থা অৱলম্বন কৰি অসমীয়া সমাজখন আগুৱাই নিবলৈ অহোপুৰুষাৰ্থ কৰিছিল । জাতি-ধৰ্ম-বৰ্ণৰ নিৰ্বিশেষে সকলোকে এধাৰি ফুলৰ মালাৰ দৰেই গাঁঠি পেলাইছিল । শঙ্কৰী পৰম্পৰাৰ আশ্ৰয় লোৱা এইসকল লোক আজিও একশৰণ নামধৰ্মত বিশ্বসী আৰু শৰণাপন্ন ।

গৱেষক ড. সঞ্জীৱকুমাৰ বৰকাকতিয়ে “সবৰ্ভাৰতীয় পটভূমিত শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ স্থান” শীৰ্ষক প্ৰবন্ধত তৎকালীন ধৰ্ম তথা সমাজসংস্কাৰক পণ্ডিতসকলৰ এক বিশদ তুলনামূলক অধ্যয়ন ডাঙি ধৰিছে । তেওঁৰ মতে শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ মধ্যযুগীয় ভাৰতত ভক্তি আন্দোলনৰ বাটকটীয়া আছিল । আৰু শঙ্কৰদেৱৰ সমসাময়িক

আৰু পৰৱৰ্তী গোহাৰামী তুলসীদাস, শ্ৰীশ্ৰীচৈতন্যদেৱ, বিজয়কৃষ্ণ গোহাৰামী, ৰামকৃষ্ণ পৰমহংস, সন্ত কবীৰ, গুৰু নানক দেৱজী, স্বামী বিবেকানন্দ, আদি সকলো সমাজসংস্কাৰক তথা ধৰ্মপ্ৰচাৰক মহাপুৰুষজনাৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত আৰু অনুপ্ৰাণিত হৈছিল। কবীৰৰ মনত শঙ্কৰদেৱৰ স্থান সম্পৰ্কে বৰকাকতিয়ে উল্লেখ কৰা দোহা মন কৰিবলগীয়া --

হামু কবীৰ হাৰামখুৰী / চৌদিকে শঙ্কৰ গেলা বিচুৰি // হমাৰ জীৱন দিন হীন ভেলি / হমাৰ বেটীক জীৱন সক্ষলি / ত্ৰিভুৱনপতি দৰশন ভেলি //

দুখৰ বিষয়, যি কবীৰে জীৱনকালত শঙ্কৰদেৱৰ দৰ্শন নাপাই নিজৰ জীৱন বিফল হোৱা বুলি কৈছিল, সেই কবীৰ আজি বিশ্ববিশ্ৰুত। আনহাতে, গুৰুজনাৰ জীৱনকালত তেওঁ য'লৈকে গৈছিল ত'তে পণ্ডিতসমাজ আৰু সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজৰ মাজত বিপুলভাৱে সমাদৃত হোৱাৰ প্ৰমাণ পোৱা যায়। দ্বিতীয়বাৰ শ্ৰীক্ষেত্ৰ অৰ্থাৎ জগন্নাথ পুৰীৰ ভ্ৰমণকালত তেওঁক “মহাপুৰুষ” উপাধিৰে বিভূষিত কৰা হৈছিল। কিন্তু, মৃত্যুৰ পৰৱৰ্তীকালত, উপযুক্ত প্ৰচাৰৰ অভাৱতেই হয়তো জীৱনকালত অৰ্জা সন্মান আৰু প্ৰতিপত্তিয়ে সমগ্ৰ ভাৰতত বিস্তৃত নহ'ল বা স্থায়িত্ব নাপালে। হয়তো, গুৰুজনা নিজে আৰু অনুগত সহচৰসকলো তেওঁৰ মহানতা নিজ জন্মভূমিৰ বাহিৰত কেনেকৈ স্থায়ী কৰিব পাৰি সেই বিষয়ে অজ্ঞ আছিল। আমি সকলোৱে জানো, আমাৰ গুৰুজনাৰ দৰেই শিখসকলৰ গুৰু নানকদেৱেও বহুলভাৱে নানা দেশ আৰু নানা তীৰ্থ ভ্ৰমণ কৰিছিল। কিন্তু তেওঁ যিফালেই গৈছিল সেই সকলো ঠাইতে গুৰুদ্বাৰা স্থাপন কৰা বাবে শিখ সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ নথকা ঠাই হ'লেও সেই ঠাইবোৰত তেওঁৰ স্মৃতি ৰৈ গ'ল।

দুখৰ মাজতো অৱশ্যে এটা অত্যন্ত সুখৰ খবৰ আছে— সৰ্বগুণসম্পন্ন শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ যিদৰে ভাষা-সাহিত্য-গীত-মাত-নাট-বাদ্য সকলোতে বিশাৰদ আছিল, তেনেকৈয়ে তেওঁ এজন সুনিপুণ চিত্ৰকৰ, নিখুঁত শিপিনি আছিল। কোচৰজা নৰনাৰায়ণৰ ভায়েক চিলাৰায়ৰ অনুৰোধত শঙ্কৰদেৱে শ্ৰীকৃষ্ণৰ বৃন্দাবনত কটোৱা জীৱনকালৰ আধাৰত এখন চিত্ৰপটৰ নক্সা তৈয়াৰ কৰিছিল। গুৰুজনাৰ নিৰ্দেশত মথুৰাদাস বুঢ়া আতাই বৰপেটাৰ তাঁতীকুচিৰ শিপিনিসকলৰ সহযোগত অসমীয়া পাটকাপোৰত সেই নক্সাৰ জীৱন্ত ৰূপ দিলে। কালক্ৰমত কোচবিহাৰৰ মধুপুৰ সত্ৰৰ পৰা সেই বৃন্দাবনী বস্ত্ৰ কেনেকৈ নোহোৱা হ'ল সেইকথা ইতিহাসেও ভালকৈ ক'ব নোৱাৰে। যিহওক, সুখৰ কথাটো হ'ল, গুৰুজনাৰ স্মৃতি বিজড়িত সেই বস্ত্ৰ বৰ্তমান ল'ণৰ বৃটিছ মিউজিয়াম আৰু ভিক্টৰিয়া এলবাৰ্ট মিউজিয়াম, পেৰিচৰ গুইমে (Guimet) মিউজিয়াম, নিউ জাৰ্চিৰ নিউ আৰ্ক মিউজিয়াম, ইটালীৰ মিউজিয়াম অব ভেনিচ আৰু আহমদাবাদৰ কেলিক' মিউজিয়াম অব টেক্সটাইলত সুসংৰক্ষিত হৈ আছে। গুৰুজনাৰ এক অনবদ্য কৃতি এনেকৈ বিশ্ববিশ্ৰুত হোৱাটো সঁচাকৈয়ে গৌৰৱৰ কথা। অসম চৰকাৰে এই বিখ্যাত বস্ত্ৰ অসমলৈকো ঘূৰাই আনিবলৈ চেষ্টা কৰা বুলি জানিব পৰা গৈছে।

দোষ নিশ্চয় আমাৰ সকলোৰে আছে। এতিয়া শঙ্কৰ সংঘৰ উদ্যোগত মহাপুৰুষজনাৰ বৌদ্ধিক প্ৰচাৰৰ চেষ্টা চলিছে যদিও সেয়া হয়তো যথেষ্ট নহয়। ২০১৩ চনত সঙ্ঘৰ উদ্যোগত নগাঁৱত শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ বিশ্ববিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয়। জনামতে বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ বিভাগসমূহত মহাপুৰুষজনাৰ জ্ঞানৰ পৰিধিৰ বিভিন্ন দিশৰ ওপৰত আলোকপাত কৰিব পৰা বিষয়ৰ ওপৰত চৰ্চা হয়। কিন্তু, এই প্ৰচাৰ আমি আমাৰ নিজৰ মাজতে সীমাবদ্ধ ৰাখিলে নহ'ব। এখন বৃহত্তৰ সমাজক মহাপুৰুষজনাৰ বিশালতাৰ বিষয়ে অৱগত কৰাবলৈ হ'লে আমি অনাঅসমীয়া বেলেগ বেলেগ ৰাজ্যৰ বিভিন্ন ভাষী মানুহক সাঙুৰি ল'ব লাগিব। কেইবা বছৰৰ আগতে চণ্ডীগড় ইউনিভাৰ্চিটিৰ ভাষা বিভাগত এখন শঙ্কৰদেৱ আসন আছিল। শিক্ষাবিদ পণ্ডিতপ্ৰবৰ ড. মহেশ্বৰ নেওগে সেই আসনত অধ্যাপনা কৰিছিল। খুব সম্ভৱ, তেখেতৰ মৃত্যুৰ পিচত সেই আসন আৰু

নাই । শঙ্কৰ সংঘই হয়তো মহাপুৰুষজনাৰ প্ৰচাৰৰ কাৰণে বিভিন্ন অনুষ্ঠানত এনে আসন পুনৰ প্ৰচলনৰ কাম হাতত ল'ব পাৰে ।

শেষত, বৰপূজাৰীদেৱৰ এয়াৰ কথাৰে মোথনি মাৰিব খুজিছোঁ । তেখেতে কৈছিল – “বোধকৰো অসমীয়াক ... কোনোবাই কৈ দিয়াৰ প্ৰয়োজন নাই যে অসমীয়া ভাষাৰ তাতা মাথো শঙ্কৰদেৱ । মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱক বাণী আৰু নাৰায়ণ দুয়ো সাবতি নধৰা হ'লে—শঙ্কৰদেৱৰ অন্তৰত প্ৰগাঢ় হৰিভক্তি উদয় নোহোৱা হ'লে—তেওঁৰ অন্তৰত নিষ্কাম বিশ্বপ্ৰেম নথকা হ'লে—তেওঁ বিশ্বপ্ৰেমত বিশ্ববাসী মাত্ৰকে সিক্ত কৰিবলৈ নিবিচাৰি নিজতে নিজে থকা হ'লে তেওঁৰ কাপৰ আগৰপৰা নাম-কীৰ্তন, দশম আদিবোৰ প্ৰকাশ নহ'লহেঁতেন । তেওঁৰ অমৰ লিখনিৰে অসম উপচি নথকা হ'লে অসমৰ ভাষা-সাহিত্য আৰু কৃষ্টি-কলাক গিলিবলৈ ব্যাদিতমুখে আগবাঢ়ি অহা সেই সৰ্বজন বিদিত দৈত্যটোৰ কৰাল গ্ৰাসৰপৰা কোনো অসমীয়া ৰক্ষা নপৰিলহেঁতেন । ফলত ভাষা-সাহিত্য-কৃষ্টিৰ দৰবাৰত অসমীয়া হ'লহেঁতেন ‘আ - চা - মী’” ।

অসম আৰু অসমীয়া জীৱনপ্ৰবাহৰ সঞ্জীৱনী সুধাস্বৰূপ মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ হ'ল এক মহাসমুদ্ৰ । সেইজনা মহাপুৰুষৰ শ্ৰীচৰণত প্ৰণিপাত জনাই কওঁ- অপৰাধ মৰিষণ কৰিবা প্ৰভু !

জয়তু শঙ্কৰ । জয়তু অসম । জয়তু ভাষাজননী ।

\*[এই নিবন্ধটো লেখিকাৰ “পোহৰৰ সন্ধানত” (অংকুৰণ প্ৰকাশন, যোৰহাট, ২০২২) নামৰ সংকলনত সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে ]

*The author is resident of Assam.*



## বৃন্দাবনী বস্ত্ৰ আৰু শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ অভিযান্ত্ৰিক দক্ষতা

By Ajoy Dutta Hazarika

বৃন্দিতা ফুকনে অতি দক্ষতাৰে অৰূপ কুমাৰ দত্ত ৰচিত “Saint: Saviour: Soul: Society” খন “সৰ্বগুণাকৰ” নামেৰে অনুবাদ কৰা গ্ৰন্থখনত ‘বৃন্দাবনী বস্ত্ৰ’ কেনেকৈ বোৱা হ'ল তাৰ এটা আভাস দিছে। এই বস্ত্ৰখন ৰজা নৰনাৰায়ণ, ভায়েক শ্ৰদ্ধাজ (চিলাৰায়), আৰু তেওঁৰ পত্নী ভুবনেশ্বৰীৰ অনুৰোধ ক্ৰমে শঙ্কৰদেৱে হাতত ললে। তেওঁলোকে শ্ৰীকৃষ্ণৰ শিশুলীলাৰ কথাবোৰ ইমানেই ভাল পাইছিল যে সেই ঘটনাবোৰ চিত্ৰাঙ্কনৰ জৰিয়তে শঙ্কৰদেৱক দেখুৱাই দিবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। পিচে শঙ্কৰদেৱৰ অভিপ্ৰায় (- Idea ৰ ভাবানুবাদৰ অক্ষম প্ৰচেষ্টা) আছিল বেলেগ। সেই সময়ত শঙ্কৰদেৱৰ যথেষ্ট বয়স। ১০ৰ ওপৰত। তেখেতে বৰং পাটৰ কপোৰত ৰং বিৰঙৰ পাটৰ সূতাৰে সেই দৃশ্যবোৰ, মানে কৃষ্ণৰ জন্মৰ পৰা কংস বধলৈকে, বোৱাবলৈ ঠিক কৰি তাতীকুছিৰ তাতীসকলক (এই তাতীসকল অতি পকৈত তাতী আছিল) মাতি আনি কি কৰিব লাগিব, কেনেকৈ কৰিব লাগিব আদি কথাবোৰ বুজাই দিলে। সেই চিত্ৰবোৰ তেখেতে প্ৰথমতে সাঁচিপাতত ৰঙেৰে বোলাই (এই আপুৰুগীয়া চিত্ৰবোৰ কৰবাত আছেনে?) আঁকি দিয়েই নহয়, তাতৰ পাতত বহি কিদৰে সেই দৃশ্যবোৰ তুলিব লাগিব তাকো নিজে দেখুৱাই দিছিল।



Pic: Virndavani bastra sample

শঙ্কৰদেৱ কিবা কাৰণত অসুস্থ হ'লে মাধবদেৱকেই এই কামৰ তদাৰক কৰিবলৈ কৈছিল। সাধৰণতে এই কাপোৰখন এদিনত দুহাত মানহে ব'ব পৰা হৈছিল। পিচে মধবদেৱে তদাৰক কৰাৰ দিনা তাতী সকলে দুহাত চাৰি ইঞ্চি ব'ব পাৰিলে। ইয়াৰ পিচত গুৰুজনাই মধবদেৱকেই বেচিভাগ সময় এই কামত লগাইছিল। মাধবদেৱে সকলো কথাই বিজুলী বেগেৰে আয়ত্ত কৰিব পৰা বাবে শঙ্কৰদেৱে তথৈতক ‘বঢ়াৰ পো’ বুলিহে মৰমেৰে মাতিছিল।

এই তাতী সকলে শঙ্কৰদেৱ মাধবদেৱৰ তত্বাবধানত ইমানবোৰ চিত্ৰ ৰং বিৰঙৰ সূতাৰে চিত্ৰ বাচি (ফুল বচাৰ পৰা ললো আন একো শব্দ বিচাৰি নাপাই) চাৰিমাহৰ ভিতৰতে আচৰিত ভাবে এই বৃন্দাবনী বস্ত্ৰ খনৰ বোৱা কাম শেষ কৰিব পাৰিলে। এই বস্ত্ৰখন দীঘলে আছিল ১২০ হাত, ৬০ গজ। বহলে আছিল ৬০ হাত, মানে ৩০ গজ (১০ ফুট)। দীঘলে ১২০ হাতটো বুজিলো। কিন্তু ১০ ফুট বহল? টোলোঠা দুয়োটাই দেখিছো কমেও ১৬ ফুট দীঘল হ'ব লাগিব। দোৰ্পতি (দোৰেপতি) একা? বহুবোৰ দোৰ্পতিৰ ব্যবহাৰৰ সূতাবোৰ একে শাৰীতে ৰাখি ব'ব নোৱাৰিব। ফুল বচা চিৰিবোৰ? কমেও ১০ ফুট যাব পৰা মাকোবোৰ? ১০ ফুট ব তোলা কামবোৰ? আৰু বা কত কি কৰিব লগা হৈছিল কোনে জানে? বিশেষকৈ এই ১০ ফুটতকৈ অধিক দীঘল টোলোঠাবোৰৰ মাজত দোঁ খোৱা আৰু সূতাৰ টানত (tension ত) বেকা নহ'বলৈ কি ধৰণৰ আধাৰ (Support) ব্যবহাৰ কৰিছিল মোৰ মগজুৰে ভাবি নাপালো। এই আধাৰবোৰে কেনেকৈ এই কোমল পাটৰ বস্ত্ৰখন নষ্ট নকৰাকৈ থাকিল? হয়তো মাজত এইবোৰ আধাৰ দিয়াই নাছিল। সেইটো সম্ভব হ'বনে? তহবিলদাৰ আৰু আন ষ্ট্ৰাকচাৰেল অভিযন্তাই হ'ইতো কথাটো বুজাই দিব পাৰিব। দুৰ্ভাগ্যবশত এই বস্ত্ৰখন কাটি কুটি ভুতান, তিব্বত আদিলৈ পঠোৱা হৈছিল। এই বস্ত্ৰখনৰ তিব্বতলৈ পঠোৱা টুকুৰাটোহে (প্ৰাই ১ গজ দীঘল) বৃটিছ সকলে

পায় সেইখন বৃটিছ যাদুঘৰলৈ (Museum) লৈ গল সংৰক্ষণৰ বাবে। এতিয়াও সেই টুকুৰাটো তাতেই আছে।

শঙ্কৰদেৱৰ কথা যিকন জানিছো, প্ৰত্যেক বাৰেই আচৰিত হৈ ভাবো এজন মানুহ কিদৰে ইমান গুণৰ অধিকাৰী হব পাৰে - একাধাৰে শাস্ত্ৰজ্ঞ, কবি, নাট্যকাৰ, চিত্ৰকাৰ, ভাস্কৰ্য শিল্পী, সঙ্গীতজ্ঞ, বহুতো বাদ্য যন্ত্ৰৰ উদ্ভাবক, পাকৈত তাঁতী, নৃত্যবিশাৰদ, শস্ত্ৰ, ধৰ্ম প্ৰচাৰক, social reformer, আৰু কত কি। আৰু এতিয়া দেখিলো তেখেত ষ্ট্ৰাক্সাৰেল ইঞ্জিনিয়িৰিঙতো দক্ষ আছিল। বৃন্দাবনী বস্ত্ৰ ব'বৰ বাবে বিশেষ তাতশালখন সাজিবলৈ যথেষ্ট ষ্ট্ৰাক্সাৰেল ইঞ্জিনিয়িৰিঙৰ দক্ষতা থাকিব লাগিব।

বিঃ দ্ৰঃ  
গুৰুজনাই তাঁতী সকলক দল বান্ধি এই বস্ত্ৰখন ব'ব লাগিব বুলি কয়েই দিছিল। মোৰ হিচাবত এই ৯০ ফুট বহলৰ পাটৰ কাপোৰখন ব'বলৈ কমেও ২০ জন তাঁতী লাগিব, প্ৰতিজনে ৪- ১/২ ফুটৰ তদাৰক কৰিব লাগিব, তাৰ মানে কমেও ৪০ ডাল গৰকা লাগিব, মাকো মৰাৰ বাট উলিয়াবলৈ। তাতশালৰ সোঁ আৰু বাওঁ ফালে দুজন অতি নিপুণ মাকোৱৈ (মাকোৱৈ টো শুদ্ধ হবনে??) লাগিব। এই তাঁতী সকলে একেলগেই সোঁ বা বাওঁহঁতৰিৰে গৰকা মাৰিব লাগিব মাকো যাবৰ বাবে। যিহেতু

মাকোটো ৯০ ফুট যাব লাগিব, সেই মাকোটো বেচ জোৰেৰে মৰিব লাগিব। লগেলগেই যি কাষৰ পৰা মাকোটো মৰা হৈছিল, সেই কাষটো আঙুলিৰে তিপা মাৰি ধৰিব লাগিব যাতে সূতাৰ টানত (tension ত) বস্ত্ৰখনৰ কাষটোত কোচ নপৰে। ৯০ ফুট যাওঁতে মাকোটো মাজ সময়ে মাজতেই ৰোৱাটোৰ সম্ভাবনা অতি বেচি। তেনে ক্ষেত্ৰত মাকোটো ইজন তাঁতীয়ে সিজনলৈ সবধানে ঠেলি পথাই সিমূৰ পোৱাব লাগিব। তাৰ পিচত সূতাডাল টানি আগৰ সূতাৰ টানৰ লগত মিলাবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব। প্ৰতিটো চৰিৰ এডাল বা দুডাল ৰং বিৰঙৰ সূতাৰে চৰি বচাৰ পিচত, অন্ততঃ দুবাৰ ব'ব লাগিব যাতে আগতে চিত্ৰত ৰোৱা সূতাবোৰ ঠাইতে ভালদৰে ৰৈ থাকে। লগত দিয়া চিত্ৰ কেইখন ছালে গম পোৱা যাব এই কামটো কিমান টান আৰু জটিল হব। তদুপৰি চিত্ৰবোৰ সময় সাপেক্ষেহে (In chronological order) বাচিব লাগিব। এই কামৰ জটিলতা এতিয়া বুজি পোৱাটোৱেই সম্ভব নহয়। কিন্তু গুৰুজনা আৰু মাধবদেৱে এই কাম চাৰি মাহত শেষ কৰিব পৰাটোহে এক আশ্চৰ্য্য (miraculous) পূৰ্ণ ঘটনা বুলিব লাগিব।

The authors is a resident of USA and could be contacted at [hazarikaad@gmail.com](mailto:hazarikaad@gmail.com)



## গুৰু আসন - প্ৰতিখলপৰ তাৎপৰ্য

By Ajoy Dutta Hazarika

এইবাৰ অসমলৈ যাওঁতে মোক ভাগিন বোৱাৰীয়ে আমাৰ গুৰু আসনখনত থকা সাতোটা খলপৰ তাৎপৰ্য থকা এল-ই-ডি লাইট এটা উপহাৰ দিলে। তাত প্ৰত্যেক খলপৰ খুঁটাৰে থকা কাছ, হাতী আৰু সিংহৰ প্ৰতীক ব্যাখ্যা কৰিছে এইদৰে:

কাছ - ভক্তিৰ প্ৰতীক চিহ্ন (symbolic representation)  
হাতী - পাপৰ প্ৰতীক চিহ্ন  
সিংহ - নামৰ প্ৰতীক চিহ্ন

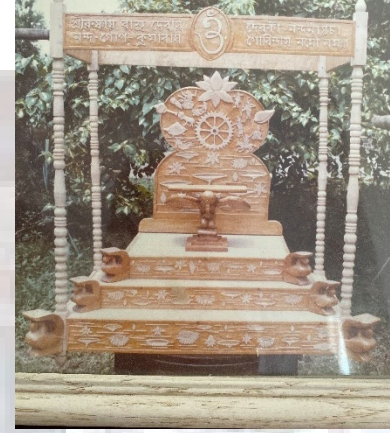
মহাপৰুষ মধবদেৱে নামঘোষাত এইদৰে কৈছে:

“পুণ্য অৰণ্যৰ মাজে মাধবৰ নাম সিংহ  
প্ৰকাশ কৰয় আতি বৰে।  
যাৰ ধ্বনি শুনি ভয়ে মহাপাপ হস্তীচয়  
পলাই আতি দ্ৰাসত লৰবে।”  
(পুণ্যৰণ্যে নৃসিংহক নামসিংহো ৰিৰাজতে।  
যনাদতঃ পলায়ন্তে মহাকল্মষকুঞ্জৰাঃ য।।)

প্ৰত্যেক খলপৰ নাম তলৰ পৰা ওপৰলৈ এইদৰে কৈছে:

১. শ্বেতবিলাস
২. শান্তনুবিলাস
৩. পুষ্পবিলাস
৪. পঙ্কজবিলাস
৫. কনক দন্ত
৬. সনাতন
৭. গোলোক

তাৰ ওপৰত আমহীঘৰ, যত আমি ভাগবতগীতাখন থওঁ।  
ওপৰৰ এই ব্যাখ্যাবোৰ সম্পূৰ্ণ শুদ্ধনে? জনাজনে  
আঙুলিয়াই দিলে অতি বাধিত হম।



ফটো: পিতাদেৱে নিজহাতে বনোৱা আসন

আমাক দিয়া গুৰুআসন খনত কেইটা খলপ আছে?  
পিতাদেৱে নিজেই কাটি কুটি, নিজেই কাথ কটা কুন্দ  
বনাই এখন গুৰু আসন বনাইছিল আমাৰ ঘৰতে সাজি  
লোৱা সৰু নামঘৰটোৰ কাৰণে। পিতাদেৱে অকল  
ওপৰৰ তিনিটা খলপহে দিছিল। মহীঘৰৰ ঠাইত  
পিতাদেৱে বিষ্ণুৰ দশাৱতাৰ কাথত কাটিছিল সুদৰ্শন  
চক্ৰক কেন্দ্ৰ কৰি। গৰুণ্ড পক্ষিয়ে আঠকাটি পিঠিত  
ভাগৱতগীতা খন লৈ আছে। খুঁটাকেইটাৰ আধাৰ হিচাবে  
পিতাদেৱে কেবল বিষ্ণুৰ দ্বিতীয় আবিৰ্ভাব কূৰ্মৰ (কাছৰ)  
প্ৰতীক চিহ্নহে ব্যৱহাৰ কৰিলে। বাকী দুটা নকৰিলে।

মই ভাবো যিহঁত কূৰ্ম অবতাৰৰ অবিহনে বাকী সকলো  
অসাৰ হ'লহেতেন, আৰু দ্বিতীয়তে কাছ, হাতী আৰু  
সিংহ এটুকুৰা কাথত কাটোতে বহু সময় গ'ল হ'তেন, যাৰ  
ফলত বাকী কাথত কটা দৃশ্যবোৰ কাটিবলৈ সময় দিব  
নোৱাৰিলেহেতেন, সেয়ে পিতাদেৱে দ্বিতীয় অবতাৰতে  
গুৰুত্ব বেচি দিলে। মোৰো পিতাদেউক সোধা নহল।

The authors is a resident of USA and could be contacted  
at [hazarikaad@gmail.com](mailto:hazarikaad@gmail.com)



---

## FEATURED ARTICLE #4

### Sishu Leela of the Kirtana

*By Kamalakshi Hazarika*

**B**owing in reverence to Bhagwan Sri Krishna, I pay my respects to Sri Sri Chandrakanta Mahanta for allowing me to read the beautiful works of the Kirtana so beautifully composed by our Bhagavan Swarup Sri Sri Srimanta Sankar deva. Our deepest gratitude to Sri Sri Mahanta for rendering to us in English the holy works, the scriptural works of the Kirtana originally composed by Srimanta Shankar deva.

The Kirtana is the bedrock of Vaishnavism in Kamrup in Assam. It is a form of summarized Bhagavat Purana. The Kirtana is a book of hymns of varied lengths and meter and with different melodies sung by the devotees of the Vaishnava community. The great author started the book at Batadrava and completed its works at Patbausi near Barpeta town in Kamarup. The book begins with the verses that explains “Caturvimsati Avatara”. It ends in Tatparyya of the Bhagavat Purana in thirty chapter. The purpose of the holy works of the Kirtana is to describe the divine attributes of Shri Krishna and to sing about the Leela of Bhagwan Krishna.

The twenty-four incarnations of Lord Vishnu are described in the beginning of the book, in the chapter called the “Caturvimsati Avatara.” The Kirtana has hymns composed in devotion to the ten incarnations known as the Dasa Avatara of Lord Vishnu. It includes the hymns composed of the minor incarnations of Bhagwan Vishnu as well. The holy book holds Twentynine chapters and ends in chapter thirty. Two hymns in the Bhagavata Tatparrya explains the quintessence of the Bhagavata. Our reverend guru tells us that Nama Dharma is the repeated chanting of the Lord’s name that destroys our sins and the evils

of Kali Yuga. In the second hymn, by the mouth of sage Suka wisdom is imparted that Sri Krishna is the supreme Lord of the world. It is through Sravana and Kirtana that men become devotees and obtains the grace of Bhagwan.

Suka deva, a great bhakta of the lord, practiced Gyan yoga. However, he practiced devotion when he realized that love for supreme is the home of bliss. Our guru has said that bhakti is the highest path. To achieve the elevated position of bhakti, one may find Prema bhakti or Rasamayi bhakti. To practice bhakti yoga our guru has prescribed different ways. Sri Sri Shankar Deva has laid great importance on performing Archana where he has listed the activities of Sri Krishna. The Ekasarna dharma is described as a communion with Lord Narayana by practicing Nama dharma or bhakti dharma.

#### **Sishu Leela:**

The Sishu Leela chapter of Kirtana describes the sportive activities of Bala Krishna. When Sri Krishna is born Vasudeva holds Bala Krishna and the chains on his legs fall off, and the door opens. Vasudeva then lifts Sri Krishna and carries him outside into the stormy night. On his way the river Yamuna parts to pave a way for Vasudeva to go to Gokul and the celestial serpent spreads its hood to shelter the baby in the rain. When Vasudeva arrives at Nanda’s house, he lovingly places Bala Krishna beside Yashoda and brings her daughter back to the Mathura. Thus, Sri Krishna is born to destroy the evil Kamsa, the oppressor of the good.

The evil Kamsa summoned many Daityas to harm Bala Krishna, but Sri Hari defeated and

---

killed them. The Kirtana sings the glory of Sri Krishna when he gave death to the demoness Putana.

The demon Cakravata had stolen Sri Krishna and had taken him to the skies, but Bala Krishna killed him by squeezing his throat. Mother Yashoda was calmed by getting Sri Krishna back.

The divine lord once yawned and revealed to Ma Yashoda the entire universe within his stomach. At this, Mother Yashoda trembled and she, being amazed, closed her eyes. The sage Garga performing all birth ceremonies gave the balak the name Krishna.

Sri Krishna often created mischief in the house of the milk maids. The maids complained to Yashoda ma about Sri Krishna's misdeeds that he would let loose the cows and then drink the milk and the curd stealthily. In houses where he did not find anything he would beat the children, make a nuisance and flee. Mother Yashoda would often listen to the maids and smile at the sportive activities of her beloved son.

Joyously in Vajra, Sri Krishna enacts various sports in the guise of a child. Once, the children falsely accused Sri Krishna of swallowing a lump of earth. Yashoda caught the hands of her son and reproached him, then she asked Bala Krishna to open his mouth. Krishna told his mother that all his friends and even Bala were lying about him. He opened his mouth and Lo! Mother Yashoda saw the entire universe with the seas, oceans, trees, all creatures and herself. In amazement she began to pray to her son. Sri Krishna realized that his mother had discovered the Lord in him. He removed her maya and Ma Yashoda regained her composure.

When Yashoda ma once did not attend to her son, she lost him to mischief. Bala Krishna, being angry, broke the pitchers of curd and eating it also gave it to the monkeys. Mother

Yashoda ran after her son with a stick. Sri Krishna, who being the universe, could not be caught easily until she was tired. Hari then allowed himself to be tied to a mortar seeing the plight of his mother. When Yashoda ma had gone to do her household duties, Sri Krishna pulled the mortar forward. As he pulled it along, it uprooted two Arjuna trees. The sons of Kuvera were trapped in those trees and being released from their curse, bowed to Vanamali and left.

Sri Krishna delighted all by singing and dancing with the Gopis. A hawker selling fruits once offered to sell her fruits. The lord offered her paddy for fruits. The lady offered fruits to the balak who blessed her and her basket filled with gold and silver. A demon disguised as a calf had once rushed at Gopal who made him depart. Sri Krishna caught him with his hind legs and flung him into a tree.

Once Bakasura had swallowed Sri Krishna to the utter consternation of the cowherd boys but then he fell unconscious with a burning sensation and released Sri Krishna. When he tried to swallow bala Krishna again he was split like a reed and given death. Dhenuka also perished at the hands of Sri Krishna.

Boma, the son of Danava Maya had trapped the cowherds in a cave with a stone. Sri Hari killed the demon and released all the boys. Once when all the cattle and the cowherds were surrounded by wild forest fire, Bhagwan through divine power brought them to Gokula saving their lives. When Nanda was swallowed up by a serpent, Gopal saved Nanda by touching the serpent and releasing him from a curse.

During sleep Sri Krishna had taken the Gopa and Gopis to Vaikuntha. Hari showed them the glory of the denizens of Vaikuntha and delivered them back to Gokula. The servant of Baruna had carried off Nanda, but Sri Krishna brought him back whereupon Nanda related their greatness to all in Braja. Indra had rained seven days; when Gopala with a single hand uprooted

mount Gobardhan and provided shelter, Indra was humbled and installed Govinda as the king of the cattle. In another sportive activity Sri Krishna stole the garments of the milk maids when they went for a ritual in the Yamuna and after much fun returned them their clothes.

When the wicked asura Agha assumed a huge form and the calves and cowherds unknowingly entered the stomach of Agha, Sri Krishna followed and then inflated the stomach to burst it. The asura thereby merged with the divine. All regained life once they came out of Agha but then Brahma came and stole the calves and the cowherds away and concealed them in a cave. When Sri Hari revealed to Brahma, his beautiful four-armed form, Brahma was stounded and touched Hari's feet in adoration and began to pray to Hari as –'Krishna, Krishna.'

May all listen to the accounts of Sri Hari and reach salvation.

He who suffers the consequence of his past actions but awaits thy mercy and adores thy feet with heart and word and body deserves salvation. Prostrating before Hari and signing his glory the creator surrendered to Sri Krishna and became free from delusion.

Bowing before Sri Krishna, Sri Sankara sings this – "Let all sing the songs of Hari and Hari only be free from sins."

**Author's note:** I pay my respects to Dr. Sri Binoy Kumar Bordoloi and to all respected members of NAAM and the executive committee of The Namghar Association of America for allowing me to render a summary of the Sishu Leela Adhyayan of the holy works of our Kirtana. I beg to be forgiven for any errors or omission made in reciting the holy works. Jai guru Sankara.

*The authors is a resident of USA and could be contacted at [kamalakshi.hazarika@gmail.com](mailto:kamalakshi.hazarika@gmail.com)*



---

## RECENT ACTIVITIES

Some of these activities, such as the recently completed Tithi celebration on September 28, 2025, organized by NEIACO, and a memorial tribute to Zubeen Garg (Shradhanjali) organized by NAAM, etc. are reported above.

## UPCOMING ACTIVITIES

Please stay tuned!



---

## Q&A

### **Q: What is NAAM?**

**A:** Naamghar Association of America, Inc. (NAAM) is a 501(c)(3) non-profit spiritual and cultural organization formed to construct and manage a Naamghar for the Assamese diaspora to celebrate and perform the spiritual traditions and philosophical teachings of Srimanta Sankardeva. With strong ties with all the *Satras* of Assam, NAAM seek to provide a forum for learned spiritual leaders and traditional artistes to share their knowledge and talent with the current and future generations of the Assamese diaspora.

### **Q: What are the immediate goals of NAAM?**

**A:** Some of the immediate goals of NAAM include spreading awareness on NAAM initiatives, build a digital media platform, plan for fund raising, and participate regularly in Naam-proxongo. NAAM seeks volunteers from the large Assamese diaspora across the United States to achieve these goals. Please join us (details at the bottom of this newsletter). In our planning activity, the first

priority is to identify what is needed to establish a temporary *Naamghar*. This will make the *Guru Axon*, consecrated by the Sri Sri Auniati Satra Satradhikar, more easily accessible to the public, while we work on the longer-term project of building a permanent *Naamghar*.

### **Q: Does NAAM collaborate with other organizations?**

**A:** NAAM is actively seeking to collaborate with all community organizations which are willing to help achieve NAAM's mission. NAAM plans to have meaningful discussion with all organizations in our community; please contact us if you would like to be a part of this conversation (contact details at the bottom).



---

## HOW TO GET INVOLVED WITH NAAM?

### **JOIN THE NAAM WORKING GROUP**

**(WG):** We need your help in achieving the dream of building a Naamghar in North America. Therefore, NAAM is open to everyone who is interested in building the Naamghar.

sending an email to: [Naaminfo@Naamghar.org](mailto:Naaminfo@Naamghar.org). The WG meets regularly via teleconference/video conference to discuss various issues that are related to NAAM and its mission and goals.

If you are interested in getting involved actively in NAAM's mission, please join the NAAM by



---

## NAAM WORKING GROUP TEAM MEMBERS

Following individuals comprise the current NAAM working group (WG) team. ***We invite all individuals who are sincerely interested in the Mission and Goals of NAAM to join the NAAM team.*** The current WG members are:

- Tutumoni Baishya, Assam
- Niraj Barbara, PA (EC member)
- Dr. Sanjib Bhuyan, NJ (Editor, NAAM Newsletter)
- Enakshi Baruah, IL
- Gautom Lal Baruah, IL
- Pranab Bora, WI
- Lolit Bora, PA
- Subhasini Bora, NC
- Dr. Babul Borah, OH
- Utpal Borah, VA
- Dilara Boruah, CA
- Dr. Binoy K. Bordoloi, NJ (*Bor-medhi*, Chairperson, NAAM)
- Manoranjan Bordoloi, NJ
- Monidipa Bordoloi, CA
- Susanto Bordoloi, CT
- Chirayu Kr. Borooah, CA
- Malabika Brahma, NJ
- Debojit Chowdhury, CA
- Niren Choudhury, NJ (EC member)
- Dr. Bikul Das, MA
- Namita Das, VA
- Dr. Pradip Das, MO
- Rupam Das, Assam
- Shyam DevChoudhury, PA (Secretary, EC member)
- Dr. Saswati Datta, OH
- Hemanga Dutta, NJ
- Panchali Dutta, NJ
- Sawmick Dutta, CA
- Prandeep Gogoi, NJ
- Ajoy Hazarika, NY
- Kamalakshi Hazarika, NJ
- Suranjoy Hazarika, NJ (EC member)
- Priyadarshini Inman, NC (EC member)
- Sridevi Jaggannath, NC
- Diganta Kalita, IL
- Dr. Jukti Kalita, NJ
- Lalita Kalita, IL
- Rashmi Kalita, CA
- Sangaurav Kaushik, NC
- Nilanjona Mahanta, CA
- Nabanita Mazumdar, WA
- Chayanika Mohan, NC
- Shakhyar Neog, NJ
- Dr. Yashwant Pathak, FL
- Lekhika Pathak, Assam
- Anu Perlmutter, VA
- Nilakshi Phukan, NC
- Gayatree Prasad, CA
- Dr. Purandar Sarmah, NJ (Treasurer, EC member)
- Vavani Sarmah, CA

### Contact Us

**Email:** [Naaminfo@Naamghar.org](mailto:Naaminfo@Naamghar.org)

**Website:** [www.naamghar.org](http://www.naamghar.org)

**Facebook:** Facebook: <https://www.facebook.com/NaamgharAssociationOfAmerica>

